

Checklista avlivning med koldioxid

Avlivning av hela värphönsflockar med koldioxid Checklista

Denna checklista är framtagen som ett hjälpmedel så att inga moment blir bortglömda i samband med koldioxidavlivning av värphöns. Vill du läsa mer om vad som står i föreskrifter, hanteringen av gas samt om hur avlivningen går till, se jordbruksverket.se eller [Slakt, avlivning och döda fjäderfån - Jordbruksverket.se](http://Slakt_avlivning_och_doda_fjaderfan_-_Jordbruksverket.se)

Gas kan beställas från flera företag. Här följer några exempel:

-Linde Gas, <https://www.linde-gas.se>

-Strandmöllen, <https://www.strandmollen.se>

Det är mycket viktigt att man som djurägare är väl förberedd och själv tar ansvar för djurskydd, arbetarskydd och att alla föreskrifter följs. Om du går igenom denna checklista tillsammans med veterinär och gasleverantör så minskar risken att något viktigt moment blir bortglömt!

Det finns några villkor du måste uppfylla:

- Veterinär ska närvara före, under och efter avlivningen.
- Meddela länsstyrelsen, avdelningen för djurskydd.
- Hönsen ska gå till destruktion efteråt, kontakta Svensk Lantbrukstjänst.

Använd inte koldioxidavlivning i de fall levande djur som inte skall avlivas finns i direkt intilliggande utrymmen!

Vid avlivningen måste du ha full kontroll över var alla människor och djur på gården är!
Tänk igenom var det går kulvertar och andra förbindelser – gasen sprider sig!

Det är också mycket i stallet som ska förberedas, såsom att tömma eller isolera vattenledningar och inredningsdetaljer från kyla, täta byggnaden och installation av genomföringsrör, se checklista nedan.

Checklista, förbered i god tid

Beställ containrar för kadavertransport till destruktionsanläggning, förbränning eller biogasanläggning, kontakta Svensk Lantbrukstjänst, [Svensk Lantbrukstjänst](http://SvenskLantbrukstjanst.se) eller telefon [010-490 99 00](tel:010-4909900)

Beräkna i samråd med veterinär en ungefärlig gasvolym:

lokalens längd (m) x bredd (m) x takhöjd (m) x 1,8 (densitet) x 0,8 = antal kilo koldioxid

Avrunda uppåt för att hålla god marginal. Det går åt mer gas till stallar med frigående höns i flervåningssystem och burhönshållning, då gasen är tung och det är svårare att få upp

koncentrationen av gas ända upp i taket. Formeln ovan ska dock tillämpas för alla inhysningssystem.

Beställ gas.

Företaget som levererar gasen ska ha sett och godkänt vägganslutningen för gasinsläppet. Gasinsläppet bör sitta högt upp, långt från vattenledningar och annan känslig utrustning och helst några meter från djuren. Det bör inte sitta på en veranda eller annan plats där gas kan förväntas läcka ut i farliga mängder.

Meddela Länsstyrelsen, avdelningen för djurskydd, om att gasningen kommer att ske, senast 1 vecka i förväg. Andra regler kan gälla vid avlivning på grund av smittsam sjukdom

Boka tid med den veterinär som ska närvara och övervaka avlivningen

Tänk på framkomligheten, gasbilen har 6 meter slang mellan bil och vägganslutning.

Checklista, förberedelser strax före avlivningen

Byggnaden ska tätas, lämna mindre öppningar i husets övre delar så luft kan tryckas ut av den tunga gasen.

Dörrar och öppningar, t ex äggtransportband till intilliggande lokaler ska tejpas igen med silvertejp eller dylikt på båda sidor om dörren, glöm inte glipor vid t ex trösklar, tänk på att gasen är tung och rinner i golvnivå.

Gödselkylvert eller öppning för gödseltransportör ska också tätas.

Skydda eller töm vattenledningar och skydda annan känslig inredning från frysrisk – gasen är mycket kall.

Koldioxid kan läcka in i intilliggande utrymmen. Om dörren till stallutrymmet öppnas direkt till personalutrymme, packrum eller en förbindelsegång är det viktigt att öppna upp ytterdörrar till friska luften från utrymmen som inte ska vara gasfyllda. OBS! Övervaka så att ingen obehörig går in, eventuellt kan nätdörr med lås vara en bra ersättning för ordinarie dörr.

Ventilationen ska stängas av kort innan gasen är klar att släppas på.

Djuren får inte träffas direkt av gasstrålen som kommer in i huset under hårt tryck, se till att de inte uppehåller sig närmare än 10 meter från insläppet och vinkla eventuellt även röret uppåt. Skärma av utrymmet närmast insläppet så inga fåglar uppehåller sig där.

Stängda reden gör att det blir enklare att plocka fåglarna efteråt.

Släck ljuset i stallet under gasningen för att djuren inte skall bli skrämde när de ser gasen.

Det bör finnas ett inspektionsfönster på byggnadens utsida så att veterinär och eventuellt djurskyddsinspektör ska kunna övervaka avlivningen.

Gashalten ska kunna mätas vid behov på ett säkert sätt, det krävs inte rutinmässig mätning.

Vid avlivningen

Gaskoncentrationen ska uppnå 80 % och sedan hållas över 60 % under 60 minuter.

Ha respekt för gasen – ha koll på alla djur och människor och uppsikt över äggbod och packrum så INGEN går in! Koldioxid kan läcka in även i intilliggande lokaler!

Efter avlivningen

Sätt igång ventilationen efter 60 minuter, öppna då också dörrar och portar och låt hela lokalen vädra ut. Var inte ensam utan ha någon utanför som ser att du kommer ut igen!

Öppna alla dörrar ut från packrum och förbindelsegångar.

Ingen får gå in förrän gasen är borta – återigen håll alla människor och husdjur under uppsikt!

Veterinären ska kontrollera att djuren är döda.

Veterinären ska skriva en rapport som skickas till Jordbruksverket.

Utlastning av höns till container görs med fördel dagen efter avlivningen.

Djurskydd och Arbetarskydd

Det är djurägaren som ansvarar för avlivningen. Veterinären är närvarande för att kontrollera att allt går rätt till. Mängden koldioxid som krävs ska godkännas av veterinären.

Innan lokalen beträds skall denna ventileras noga för att säkerställa att det inte finns någon koldioxid kvar.

OBS! Gå ej in i lokalen om ni är osäkra på att lokalen är tillräckligt ventilerad. Att mäta halten koldioxid i lokalen rekommenderas. Tänk på att gasen är tung – större risker att andas in högre koncentrationer om man böjer sig ner.

Vi har tillsammans gått igenom denna checklista

.....
Djurägare

.....
Veterinär